

Els riscos de la precarietat i les dificultats de conciliació

Imma Cortès

IV Congrés Català de Salut Mental

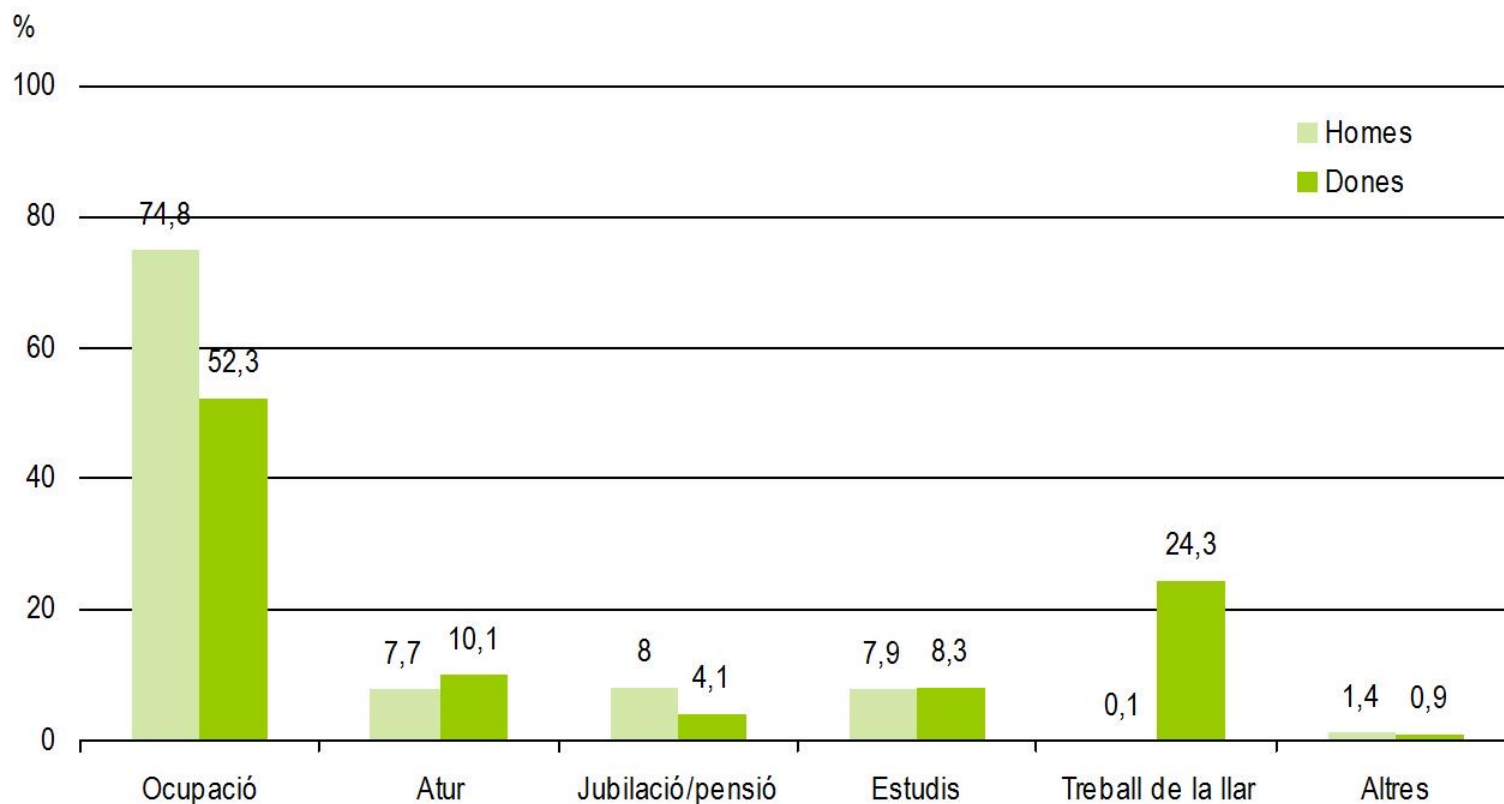
Barcelona, 5 de juny de 2009

La divisió sexual del treball

- Homes amb protagonisme en el treball remunerat i l'àmbit públic
- Dones amb protagonisme en el treball domèstic i l'àmbit privat i familiar

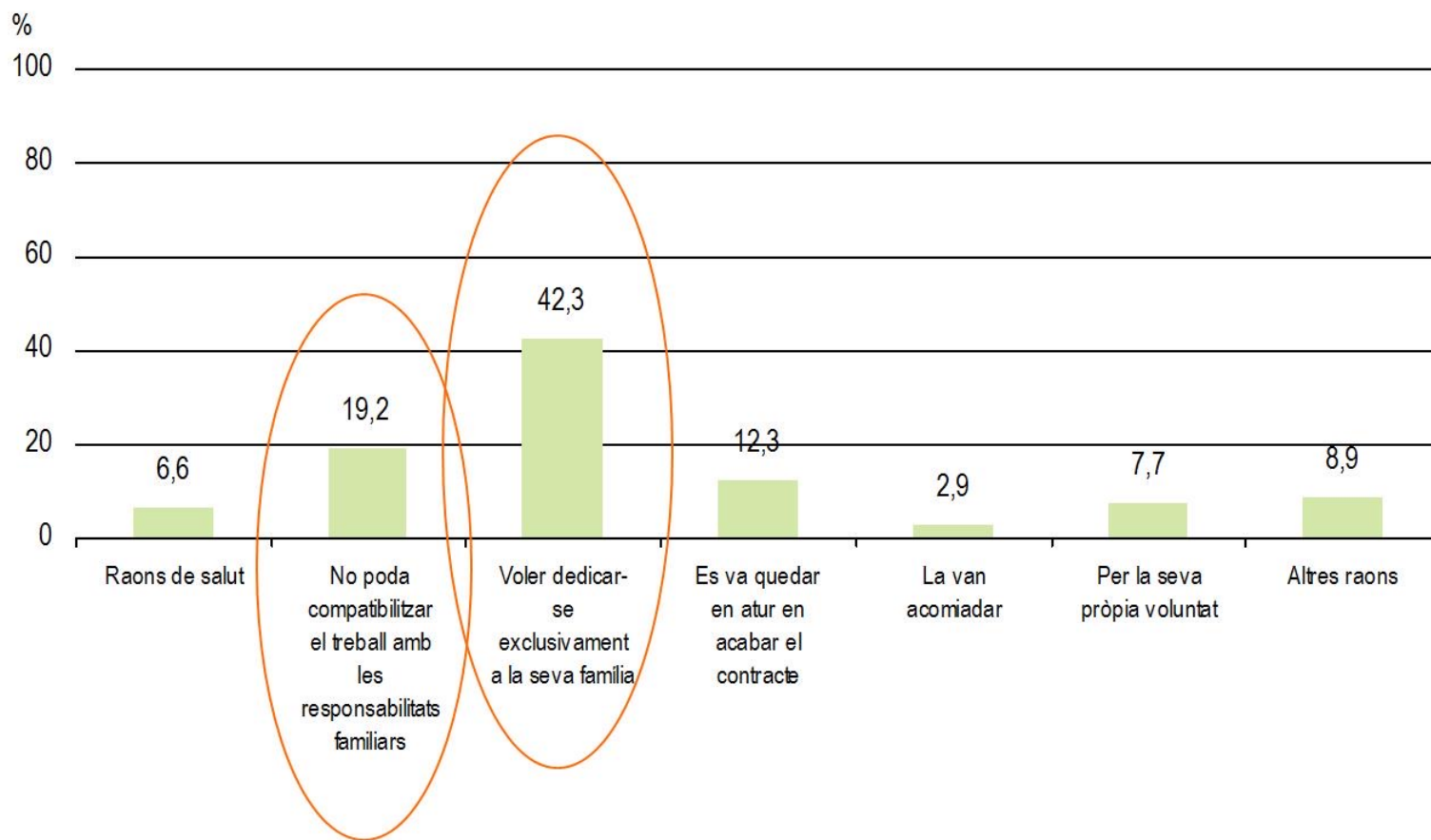
Situació laboral segons sexe

Població general 16-64

Font: Encuesta Nacional de Salud, 2006

Mestresses de casa que van deixar de treballar (64% havien treballat abans)

Font: Encuesta Nacional de Salud, 2006

La compaginació de la vida laboral i familiar

El treball domèstic i familiar

- Mestresses de casa i dones ocupades (compaginen treball remunerat i no remunerat)
- Població ocupada (homes i dones que compaginen treball remunerat i no remunerat)

Salut de les mestresses de casa i les dones ocupades

Social Science & Medicine 59 (2004) 263–274

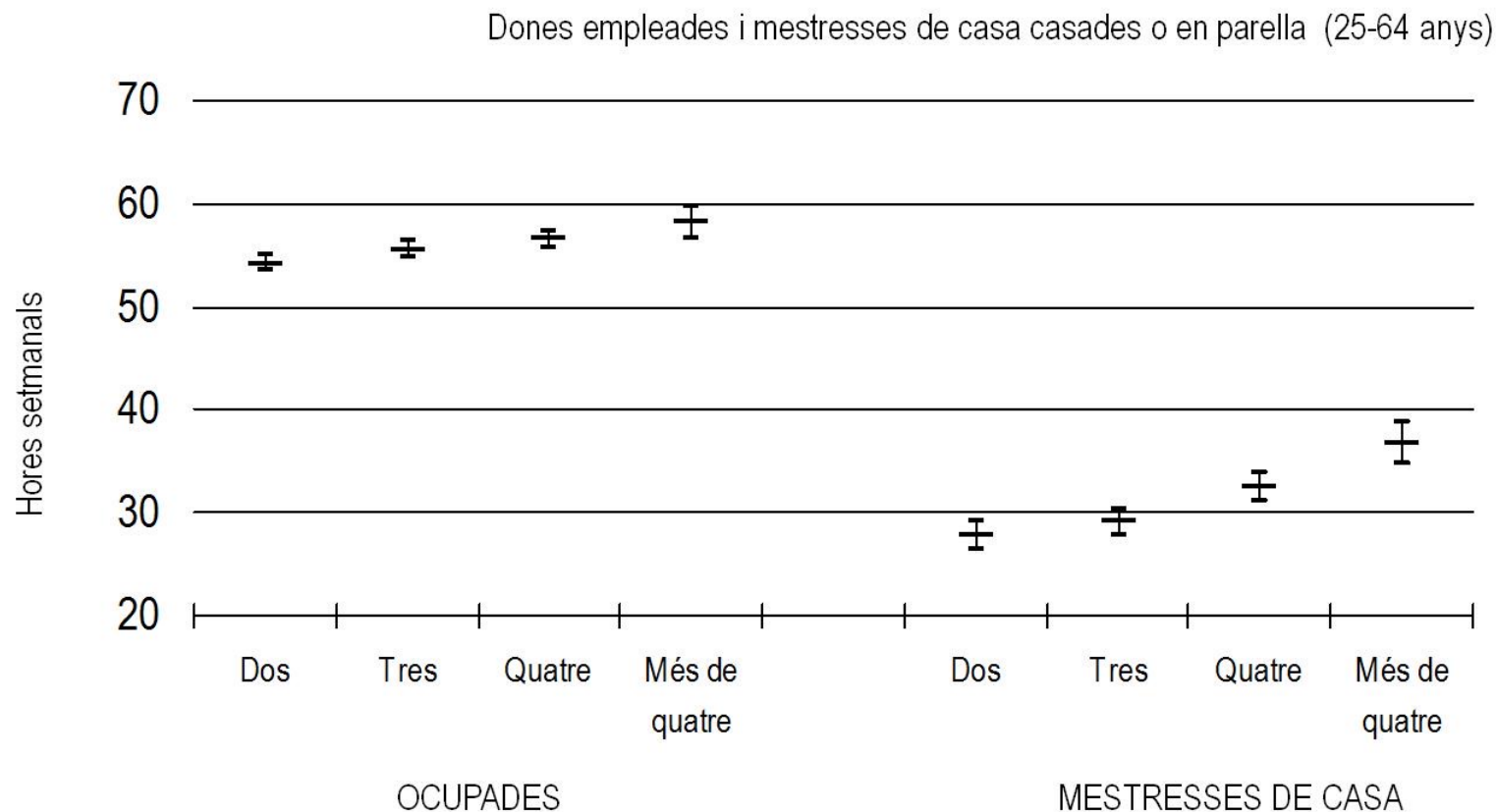
SOCIAL
SCIENCE
&
MEDICINE

www.elsevier.com/locate/socscimed

Women, family demands and health: the importance of employment status and socio-economic position

Lucía Artazcoz^{a,b,*}, Carme Borrell^a, Joan Benach^b, Imma Cortès^a, Izabella Rohlf^c

Treball setmanal total segons nombre de persones en la unitat familiar

Font: Enquesta de Salut de Catalunya, 2006

Una paradoxa

- Les mestresses de casa
 - ✓ Pitjor estat de salut general
 - ✓ Més limitació crònica de l'activitat
 - ✓ Més trastorns crònics
 - ✓ No hi ha diferències en la simptomatologia ansiós-depressiva però prenen més psicofàrmacs
- Les dones ocupades
 - ✓ Fan menys exercici en el temps de lleure
 - ✓ Dormen menys

Per què el millor estat de salut en dones empleades?

- Estatus i reconeixement
- Xarxa social
- Possibilitats d'exercir la creativitat
- Independència econòmica
- Potenciació de rol

La compaginació de la vida laboral i familiar

J Epidemiol Community Health 2001;55:639–647

639

Gender inequalities in health among workers: the relation with family demands

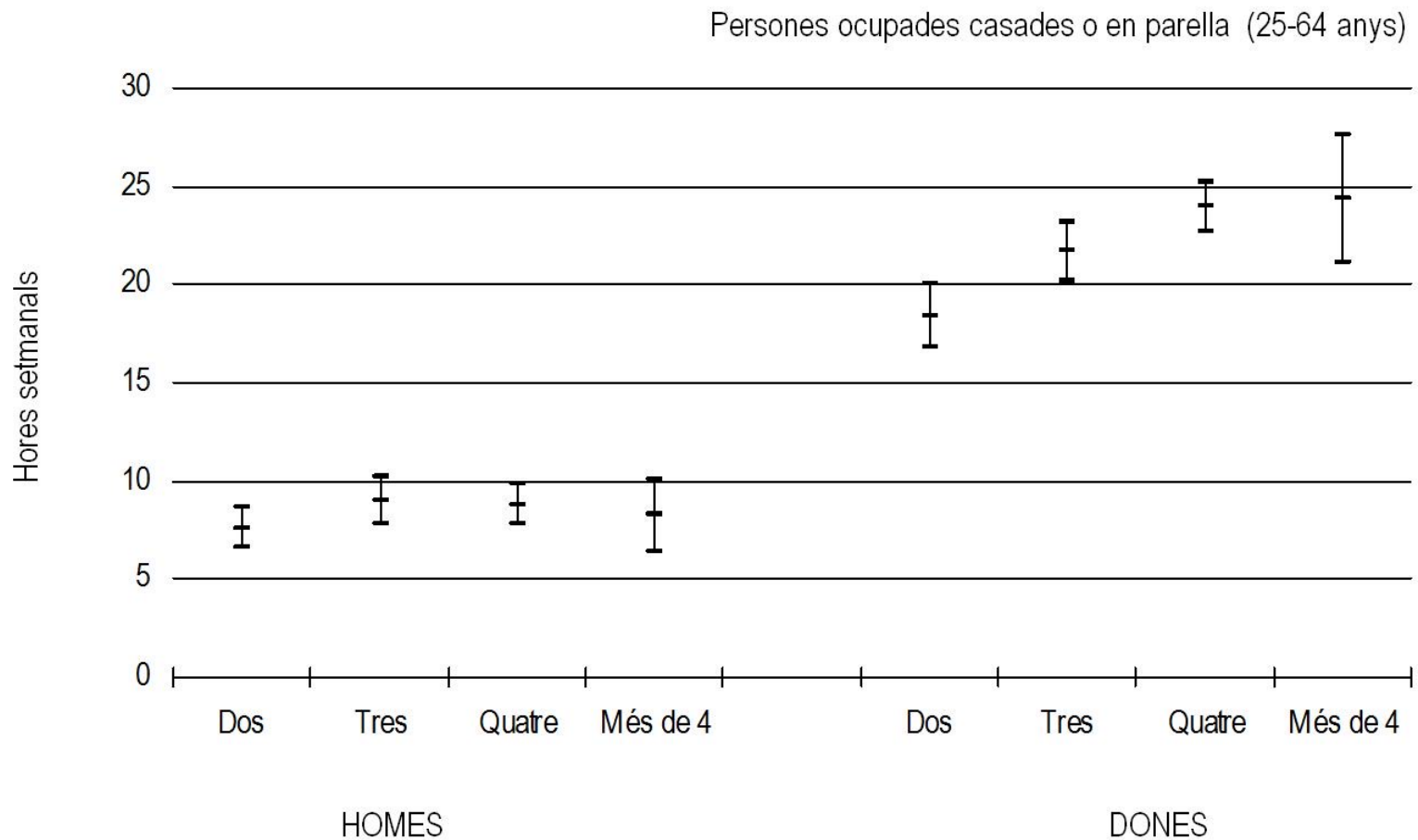
L Artazcoz, C Borrell, J Benach

Combining job and family demands and being healthy

What are the differences between men and women?

LUCIA ARTAZCOZ, LILIANA ARTIEDA, CARME BORRELL, IMMA CORTÈS, JOAN BENACH, VEGA GARCÍA *

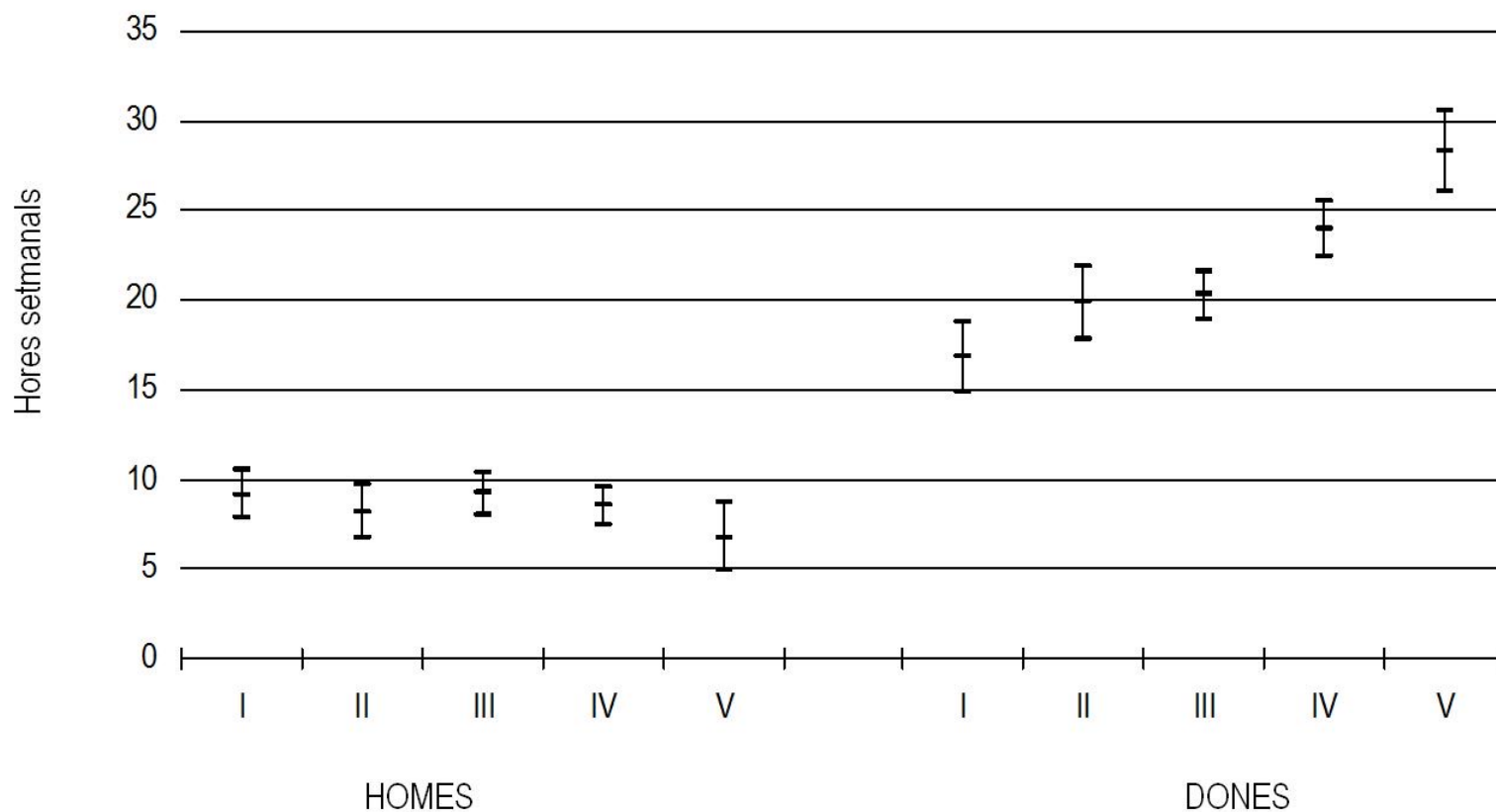
Treball domèstic setmanal segons nombre de persones a la llar i sexe

Font: Enquesta de Salut de Catalunya, 2002

Treball domèstic setmanal segons classe social i sexe

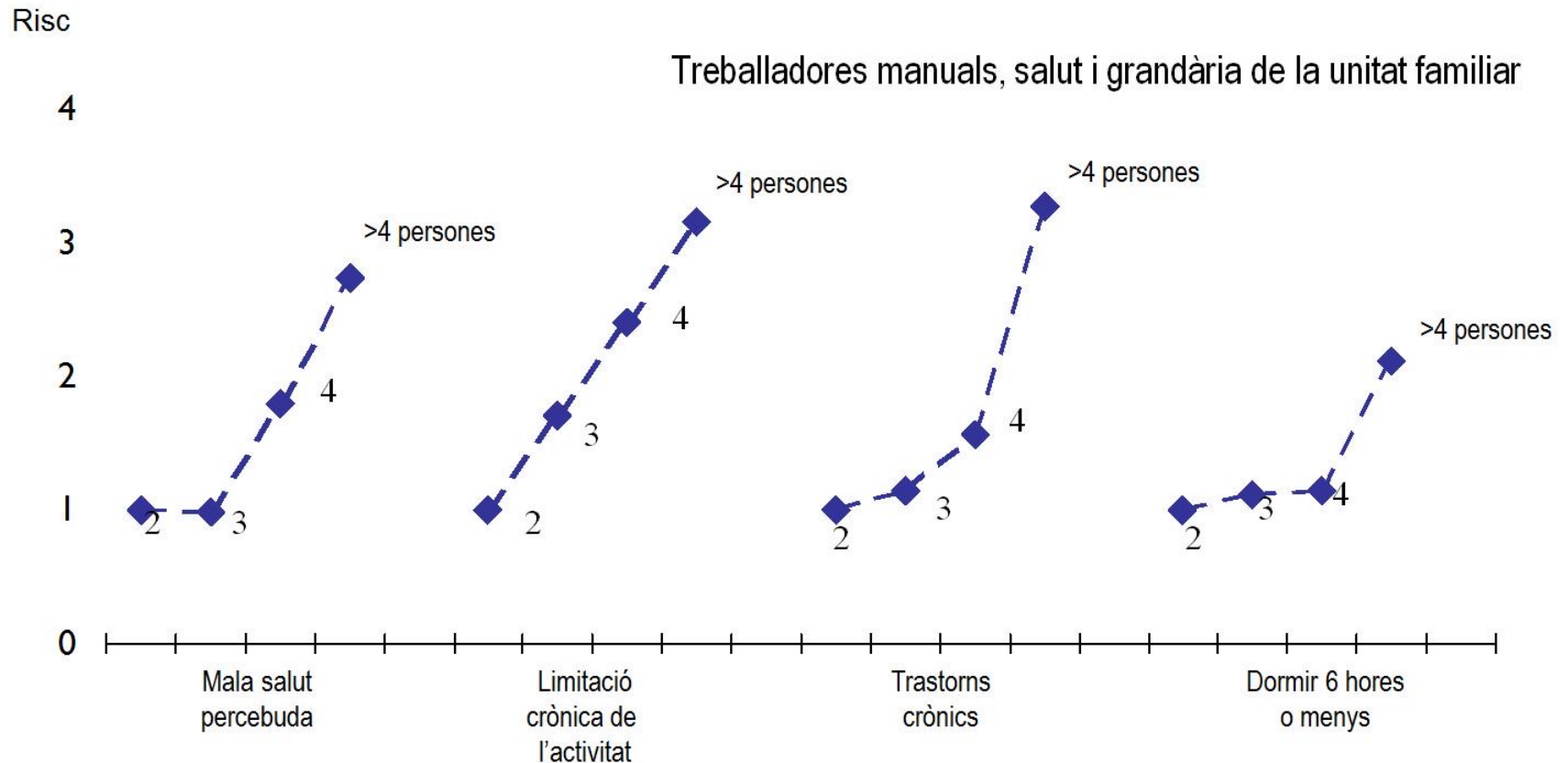
Persones ocupades casades o en parella (25-64 anys)

Font: Enquesta de Salut de Catalunya, 2002

Gender inequalities in health among workers: the relation with family demands

L Artazcoz, C Borrell, J Benach

Element protector: convivència amb majors de 65 anys

Font: Enquesta de Salut de Catalunya, 2006

Combining job and family demands and being healthy

What are the differences between men and women?

LUCIA ARTAZCOZ, LILIANA ARTIEDA, CARME BORRELL, IMMA CORTÈS, JOAN BENACH, VEGA GARCÍA *

Eur J Public Health. 2004;14(1):43-8

- Associació de l'àmbit domèstic amb la salut només en dones
- En augmentar el nombre de persones a la llar s'incrementa el risc de mal estat de salut general (x4) i de trastorns psicosomàtics (x2)
- Element protector: Persona contractada per a las tasques domèstiques (independentment de l'edat i la classe social)

Propostes de debat

- Les estratègies de conciliació
 - ✓ El treball a temps parcial
 - ✓ La contractació del treball domèstic i familiar
- Estan canviant els rols? Joves i persones grans

Els riscos de la precarietat: atur, temporalitat i llargues jornades

Impacte en la salut de perdre la feina

- Sobretot en salut mental
- Raons
 - Econòmiques
 - Pèrdua de beneficis no econòmics
 - Estatus
 - Estructura temporal del dia
 - Motivació per viure cada dia
 - Autoestima
 - Activitat física i mental
 - Contactes interpersonals
 - Oportunitats per prendre decisions...

Unemployment and Mental Health: Understanding the Interactions Among Gender, Family Roles, and Social Class

Lucía Artazcoz, MPH, Joan Benach, PhD, Carme Borrell, PhD, and Immaculada Cortès, MPH

One of the most studied health effects of unemployment is the lower level of psychological well-being among the unemployed.¹⁻³ However, despite the high prevalence of unemployment and mental health disorders among women, the different position of men and women in the labor market, and gender differences in the social determinants of mental health,⁴⁻⁶ potential gender differences in reactions to unemployment have rarely been addressed. Indeed, many studies focusing on unemployment have included only men.^{7,8}

The financial strain of unemployment can

Objectives. We examined gender differences in the effects of unemployment on mental health and assessed whether such effects are associated with interactions among gender, family roles, and social class.

Methods. Our analysis included 3881 employed and 638 unemployed workers, aged 25 to 64 years, interviewed in the 1994 Catalan Health Survey.

Results. Unemployment had more of an effect on the mental health of men (age-adjusted odds ratio [OR]=2.98; 95% confidence interval [CI]=2.30, 3.87) than on that of women (age-adjusted OR=1.51; 95% CI=1.11, 2.06). Gender differences in effects were related to family responsibilities and social class.

Conclusions. Understanding the effects of unemployment on mental health requires consideration of the interactions among gender, family responsibilities, and social class. (*Am J Public Health.* 2004;94:82-88)

Resultats segons les característiques de l'atur, el gènere, la classe social i les condicions de la llar

- L'impacte en la salut mental depèn de rebre prestacions d'atur o no
- L'impacte en persones solteres és similar en homes i dones
- L'atur amb impacte superior en els homes menys qualificats, sobretot si estan casats o viuen en parella
- En les dones, conviure amb criatures actua com a protector

El treball temporal

Artazcoz L, Benach J, Borrell C, Cortès I. Social inequalities in the impact of flexible employment on different domains of psychosocial health. J Epidemiol Community Health 2005; 59: 761-767.

Efectes del treball temporal

- Salut mental:
 - ✓ Sobretot en situacions de major inestabilitat (els d'obra i servei i els treballadors sense contracte)
 - ✓ Major impacte en treballadors més vulnerables (majors dificultats per trobar una feina): cap impacte en homes qualificats
- Salut social: viure en parella o amb criatures
 - ✓ Major impacte en homes

Gender perspective in the analysis of the relationship between long workhours, health and health-related behavior

by Lucía Artazcoz, PhD,^{1,2} Imma Cortès, MPH,^{1,2} Carme Borrell, PhD,^{1,2,3} Vicenta Escribà, PhD,^{2,4} Lorena Cascant, MD^{1,2}

Understanding the relationship of long working hours with health status and health-related behaviours

Lucia Artazcoz, Imma Cortès, Vicenta Escribà-agüir, Lorena Cascant and Rodrigo Villegas

J Epidemiol Community Health published online 1 Mar 2009;
doi:10.1136/jech.2008.082123

En persones assalariades treballar més de 40 hores a la setmana, un risc per a la salut

- La proporció d'homes treballant més de 40 hores quasi el doble que les dones
- En determinades circumstàncies (treball obligat)
 - ✓ Pitjor estat de salut mental
 - ✓ Hipertensió arterial
 - ✓ Insatisfacció laboral
 - ✓ Tabaquisme
 - ✓ Sedentarisme en el temps de lleure
 - ✓ Poques hores de son
 - ✓ Augment del consum d'alcohol

Els riscos de la precarietat i les dificultats de conciliació

Imma Cortès

III Congrés Català de Salut Mental

Barcelona, 5 de juny de 2009